

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/23/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8210206076
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8210206076.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu Slovak Telecom, a. s., Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpeného JUDr. Oliverom Balážom, Zámocká 10, Bratislava proti žalovanej V. B., rod. H., bytom E. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenia na ochranu občana HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 788, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 248,95 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov z 29.10.2012, č. k. 6C 52/2011-115, takto jednodhlasne

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok vo výroku o trovách konania.

Vedľajšiemu účastníkovi sa prisudzuje náhrada trov odvolacieho konania vo výške 18,60 Eur a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Ambrózovi Motykovi do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa v predmetnej veci domáhal zaplatenia 248,95 Eur s príslušenstvom titulom zaplatenia zmluvnej pokuty. Okresný súd Bardejov (ďalej len prvostupňový súd) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanej náhradu trov konania nepriznáva. Ďalším výrokom zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 209,78 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Ambróza Motyku v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti rozsudku v časti výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane žalovanej nemá právo na náhradu trov konania, lebo nejde o účelne vynaložené náklady na bránenie práva. Právna teória k novelizovanému zneniu § 137 O. s. p., ktoré medzi trovy konania zaraďuje aj náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu uvádza, že žiadna právnická osoba to znamená, ani tá ktorá zastupuje účastníka na základe zákona, ani tá ktorá ho zastupuje na základe plnomocenstva prostredníctvom svojho zamestnanca nemá nárok na náhradu ušlého zárobku svojho zamestnanca za čas, ktorý strávi účasťou na pojednávaní. Pod hotovými výdavkami preto treba rozumieť len vecné výdavky nie výdavky na mzdy. Ak právna teória považuje náhradu výdavkov na mzdy zamestnancov združenia za nehospodárnu, potom priznanie trov konania združeniu predstavujúce trovy právneho zastúpenia nie sú v súlade s uvedeným výkladom ani so zásadami, na ktorých je postavené procesné právo. Právnická osoba uvedená v §137 O. s. p. ma nárok na náhradu len vecných výdavkov (poštovné atď.). Priznávanie trov právnenmu zástupcovi združenia je v rozpore tak so zákonom, ako aj so zásadou hospodárnosti konania a podstatou združenia. Z doslovného znenia slova zastupovať novelizovaného ustanovenia § 137 O. s. p. vyplýva, že združenia ma nárok na náhradu tých vecných výdavkov len v prípade ak zastupuje účastníka. Zastúpený môže byť účastník zástupcom len na základe plnomocenstva (§ 26 ods. 5 O. s. p.). Vedľajší účastník naproti tomu len vystupuje na strane účastníka, ktorého v konaní podporuje (§93

ods. 2 O. s. p.). Preto účastníkmi konania sú len a/ žalobca a žalovaný (§ 90 O. s. p.), b/ tí, ktorých zákon za účastníkov označuje (§ 90 O. s. p.), c/ tí, o právach a povinnostiach ktorých sa má konať (§ 94 ods. 1 O. s. p.). Náhradu trov konania môže súd priznať iba účastníkovi konania, vedľajší účastník na rozdiel od hlavného je treťou osobou. Vedľajší účastník nebude obsiahnutý v meritórnom rozhodnutí súdu, pretože sa nekoná o jeho hmotnoprávnom postavení. Bude len spomenutý v záhlaví rozsudku, avšak z tohto rozsudku preňho neplynú žiadne práva ani povinnosti. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Vedľajší účastník k podanému odvolaniu navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti potvrdiť. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 18,60 Eur.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v rozsahu suspenzívneho (odkladného) účinku odvolania vo výroku o trovách konania (§ 206 ods. 3 O. s. p.) spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O. s. p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Ustanovenie § 142 O. s. p. vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok sporového konania. To znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech má právo na náhradu všetkých trov konania. Náhrada je obmedzená na náhradu všetkých trov vynaložených na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Posúdenie účelnosti je závislé od konkrétnych okolností prejednávanej veci.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O. s. p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Vo veci sa nedá stotožniť s argumentáciou žalobcu o nadbytočnosti a nehospodárnosti právneho zastupovania vedľajšieho účastníka len preto, lebo vedľajší účastník je inštitúciou zriadenou na ochranu spotrebiteľa. Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo vyplýva z ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p..

Žalobca argumentuje predmetom činnosti vedľajšieho účastníka inter alia jeho vedľajšími intervenciami na ochranu spotrebiteľov v súdnych konaniach. Tým má byť podľa žalobcu vedľajší účastník spôsobilý sám vystupovať v konaní a zastúpenie advokátom len navyšuje trovy.

Táto argumentácia je zjavne nepresvedčivá a naráža aj na základné princípy občianskeho súdneho konania. Predovšetkým žalobca neuviedol jediný rozumný dôvod, prečo práve tento typ právnickej osoby má byť vylúčený z práva na právne zastúpenie advokátom a niet na to opory v žiadnom ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu. Túto argumentáciu nepodporuje ani judikatúra súdneho dvora, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe. Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľávali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom, rozsudok súdneho dvora C 279/09).

Ak by súd mal prijať argumentáciu žalobcu, tak potom vzhľadom na jeho nepochybne profesionálne vymáhanie pohľadávok by sa malo to isté pravidlo aplikovať na neho samotného. Aj jeho právne zastúpenie by sa javilo nadbytočné a zbytočné navyšujúce trovy konania.

Argument o navyšovaní trov zjavne neobstojí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi. Niet dôvodu na výnimku u profesionálnych právnických osôb zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok.

Aktivity vedľajšieho účastníka evidentne súvisia s ochranou spotrebiteľa a aj v predmetnej veci je zjavné, že žalovaný spotrebiteľ by musel čeliť žalobe profesionála pri vymáhaní pohľadávok navyše zastúpeného advokátom.

Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusí ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľudí. To platí aj pre zbytočné odkladanie uplatňovania práva s výrazným časovým odstupom, ktoré je spájané aj s rizikom jeho premlčania. Nie je nič výnimočné, že s odstupom času má spotrebiteľ zhoršené podmienky obrany, sťažuje sa dôkazná situácia, a preto aj obrana námietkou premlčania je dôležitá a má svoj význam.

Zákonodarca v § 137 O. s. p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Odvolacie námietky žalobcu sú preto neopodstatnené.

Odvolací súd uznesenie v jeho napadnutej časti potvrdil ako vecne správne (§ 219 O. s. p.).

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.. Vedľajší účastník si uplatnil trovy odvolacieho konania poostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 18,60 Eur. Odvolacím súdom priznané trovy predstavujú trovy právneho zastúpenia (vychádzajú z tarifnej hodnoty 209,78 Eur) za jeden úkon právnej služby 9,96 Eur - písomné vyjadrenie k odvolaniu (§ 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), režijný paušál 7,63 Eur (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky) a 20 % DPH vo výške 3,51 Eur, spolu trovy odvolacieho konania 21,10 Eur. Keďže vedľajší účastník žiadal priznať trovy odvolacieho konania len vo výške 18,60 Eur, v tejto výške mu bola priznaná náhrada.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.